

KULTURÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS A HORVÁTOKKAL

A Magyar Művelődési Intézet és a zágrábi székhelyű Horvát Kulturális Szabor 2003. november 7-én együttműködési megállapodást írt alá.

Az együttműködő partnerek célja a magyar és a horvát nemzeti identitástudat megőrzésének segítése, az amatőr művészeti és kulturális tevékenységek támogatása, a közművelődés magyarországi és horvátországi intézményeinek működési és finanszírozási kérdéseiben való tájékozódás, különös tekintettel a két ország területén élő kisebbségek helyi intézményeire.

A szerződő felek hosszú távú, aktív együttműködési megállapodást kötnek, amelynek részét képezik új közös kezdeményezések is.

Kezdeményezik és támogatják a Horvát Köztársaságban tevékenykedő kulturális és művészeti egyesületek együttműködését a hasonló, Magyarországon tevékenykedő horvát művészeti és kulturális egyesületekkel (folklór együttesek, énekkarok, zenekarok, színjátszó csoportok, tánc és egyéb hagyományörzessel foglalkozó egyesületek, csoportok).

Kölcsönös vendég szereplésekre kínálnak lehetőséget. Magyarországi rendezvényeken a Horvát Köztársaság kulturális egyesületei számára (különös tekintettel a horvátországi magyar egyesületekre), a magyar és a magyarországi horvátok kulturális egyesületei számára pedig a horvátországi rendezvényeken.

A Horvát Kulturális Szabor gondoskodik a magyarországi horvátok kulturális szakembereinek (karmesterek, koreográfusok, rendezők, etnográfusok stb.) szakmai továbbképzéséről, és segíti a szakmai képzés megszerzését. A Horvát Kulturális Szabor szakmai képzési programja keretében fogadja azokat, akiket a Magyar Művelődési Intézetet keresztül a magyarországi horvátok ajánlanak.

Segítik a magyarországi és horvátországi amatőr tárgyalkotók, képzőművészek műveinek bemutatását, kiállítások kölcsönös megszervezését Magyarországon illetve Horvátországban.

A Horvát Kulturális Szabor lehetőségeihez mérten biztosítja a magyarországi horvát énekkarok, zenekarok, színjátszó csoportok és tánc együttesek munkájához szükséges kottákat, forgatókönyveket, drámai szövegeket és egyéb szakirodalmat.

Megállapodnak szakembereik kölcsönös tapasztalatcseréjében, közös rendezvények szervezésében, közös Európai Unió pályázatok elkészítésében, konferenciák megrendezésében. Egyéb, kölcsönösen elfogadott közös projekteket dolgoznak ki, és megvalósítják azokat.

A Horvát Kulturális Szabor tevékenysége másfél évszázados kulturális-művészeti tradíción alapul. A kulturális művészeti tevékenységek szervezett formában történő segítése 1858-ra datálódik, amikor megalakult a „Karlovaci Énekesek Társasága”. Ezt országsszerte sok-sok énekes társaság megalakulása követte. A társaságok felismervén a szervezett formában történő tevékenység, valamint a koordinatív munka hatékonyságát, már 1875-ben megalakították az „Énekesek Szövetségét” azzal a céllal, hogy az népszerűsítse, széles körben terjessze a népzene, gyűjtse és publikálja az eredeti horvát népzenei műveket.

Az „Énekesek Szövetsége” a második világháború végéig aktívan tevékenykedett. Ezután szerepét az 1948. május 30-án megalakult HORVÁTORSZÁG KULTURÁLIS KÖZMŰVELŐDÉSI TÁRSASÁGAINAK SZÖVETSÉGÉ vette át. Ez az évtizedek során többször átalakult, neve is megváltozott, de lényegében ez volt a jogelődje a ma is működő HORVÁT KULTURÁLIS SZABOR-nak.

Jelenleg a Horvát Kulturális Szabor nemzetközi kulturális együttműködése, különösen a magyarországi horvátok tekintetében, jelentős mértékben csökkent, amelynek oka főként az anyagi eszközök hiánya. Remélhetőleg a Magyar Művelődési Intézet és a Horvát Kulturális Szabor között létrejött együttműködési megállapodás segítheti a problémák megoldását, javíthat a helyzeten.

A Horvát Kulturális Szabor áll a Közgyűlésből, 42 taggal. Minden megyéből két tagot választanak, évente egyszer üléseznek. A Vezetőségi Bizottságban a Közgyűlés által megválasztott 8 tag mellett a 9. tag a HKSZ vezetője. Mint operatív végrehajtó testület gondoskodik az elfogadott programok megvalósításáról.

A titkárt 4 évre választják pályázat útján. A legmagasabb szinten képviseli a szervezetet, különleges hatáskörrel van felruházva. Rendelkezési alapján valósul meg az elfogadott költségvetés. Egyben a szakmai alkalmazottak vezetője, valamint a Vezetőségi Bizottság tagja.

A Kollégiumok a munkastruktúra részei. Tagjai: az adott területen tevékenykedő összes amatőr művész. Mint operatív testületet 5-7 tagú elnökséget választ.

A Programtanácsok a szakmai struktúra részei. Minden egyes program-tanács 5 szakemberről, alkotóból áll. A tanácsok kizárólag szakmai feladatokat látnak el: tanácsadás, értékelés, programok követése.

A HKSZ tevékenységét, feladatait az alábbiak szerint csoportosítja:

- Szemináriumok, tanfolyamok, szakmai továbbképzések szervezése az amatőr kulturális művészeti együttesek, egyesületek vezetői, szakemberei részére (karmesterek, kórusvezetők, koreográfusok, színjátszó csoportok vezetői, rendezők).

- Évente pályázatot írnak ki új zeneművek komponálására azzal a céllal, hogy ösztönözzék a zeneszerzőket a zenekarok és énekkarok számára új szerzemények megalkotására.

- A kiadói tevékenység kiterjesztése a díjazott zeneművek kiadására, a horvát népviselet és néptánc gazdag anyagából álló könyvsorozatok bővítésére.

- Szervezési és szakmai tanácsadás az új egyesületek megalakulásához.

- Országos szintű rendezvények szervezése, ahol bemutatásra kerülnek az év legsikeresebb amatőr-művészeti alkotásai, előadásai.

- A nemzetközi fesztiválokon való részvétel megszervezése, az országot képviselő együttesek kiválasztása, valamint európai amatőr-művészeti egyesületekkel, együttesekkel történő együttműködés, kapcsolattartás (CISM, AITA/IATA, EUROPA CANTAT, MUSICA MUNDI, KNFM, SLOVENSKA AMATERSKA ASOCIJACIJA SKLAD).

A Horvát Kulturális Szabor egyedülálló, népi tradíciókon alapuló gyűjteményekkel rendelkezik, többek között: több mint 6.000 kompozícióból álló kottagyűjtemény énekkarok, tambura- és fúvószenekarok részére; több mint 5.000 színpadi mű; 64 (leginkább saját kiadásban megjelentetett) könyvsorozat, amely a horvát tradicionális népi hagyományok témáit dolgozza fel.

A működéséhez szükséges anyagi feltételek jelentős részét a központi költségvetésből, közvetlenül a Kulturális Minisztériumtól kapja. Anyagi lehetőségeit pályázatok útján, valamint szolgáltatásaik értékesítésével bővíti. Fontos megjegyezni, hogy Horvátországban a 2000. évtől a kultúra állami résziről történő támogatása közel 50%-al növekedett.